

Pedagogisch Beleidsplan van

Gastouderbureau Gemoede@lijk

“Je ergens anders thuis voelen”

Inhoudsopgave

1. Wie zijn wij
2. Visie, doel en beleid
 - 2.1. Pedagogische visie
 - 2.2. Pedagogisch doel
 - 2.3. Pedagogisch beleid
 - 2.3.1. Selectie gastouders
 - 2.3.2. Scholingsbeleid
 - 2.3.3. Procedures
 - 2.3.4. Begeleiding ouder
 - 2.3.5. Begeleiding gastouder
3. Pedagogisch handelen van de gastouder
 - 3.1. Emotionele veiligheid
 - 3.2. Het ontwikkelen van persoonlijke competenties
 - 3.4. Het overbrengen van waarden en normen
 - 3.5. Het begeleiden van een gezonde seksuele ontwikkeling
 - 3.6. De samenwerking met de ouder
 - 3.7. Welbevinden van de kinderen
4. Het pedagogisch werkplan van de gastouder
 - 4.1. Doel van het pedagogisch werkplan
 - 4.2. Inhoud van het plan
 - 4.3. Werken met het plan

Wie zijn wij:

Gemoede(r)lijk is een kleinschalig Gastouderbureau die werkt met ervaren en betrokken consultants uit de Achterhoek. Medewerkers die al jaren bekend zijn met het werken in de gastouderopvang en kinderopvang, die geschoold zijn vanuit een pedagogische achtergrond.

Gastouderbureau Gemoede(r)lijk vertegenwoordigt *de Achterhoekse gemoedelijkheid*. Ons kent ons!, hierdoor kennen wij onze gastouders, de ouders en bovenal de kinderen.

Er wordt tijd genomen om de wensen van ouders en gastouders goed te inventariseren zodat ieder kind op de juiste plek komt.

Gastouderbureau Gemoede(r)lijk heeft als gastouderopvangorganisatie een verantwoordelijkheid in de opvoeding van de kinderen die door gastouders worden opgevangen. Door een **pedagogisch beleid** te formuleren geeft het gastouderbureau een kader waarbinnen de gastouders in het dagelijkse werk met de kinderen zorgen voor een goede opvoedingssituatie. Hiermee schept het gastouderbureau de voorwaarden voor kwaliteit in de gastouderopvang.

Het is een taak van de organisatie om het pedagogisch beleid te integreren in de dagelijkse praktijk van de gastouderopvang. Op basis van de uitgangspunten van het pedagogisch beleid van het gastouderbureau wordt de gastouder gescreend, begeleid en gestimuleerd om bewust om te gaan met de kinderen. Het is belangrijk dat de gastouder de eigen wijze van opvoeden inzichtelijk kan maken voor de ouders.

2. Visie, doel en beleid

Gastouderbureau Gemoede(r)lijk gaat ervan uit dat het kind in aanleg bepaalde eigenschappen heeft die het wil ontwikkelen. De opvoeder begeleidt en stimuleert het kind hierbij met in acht name van de eigenheid van het kind.

Opvoeden is het kind begeleiden naar volwassenheid. Het kind is volwassen als het verantwoordelijkheid draagt voor zijn gedrag, zelf keuzes kan maken, oplossingsgericht kan handelen en zich gedraagt volgens de normen en waarden die gelden in de maatschappij waarin hij leeft.

Gastouderbureau Gemoede®lijk gaat uit van de kernwaarden: **Rust/Reinheid** en **Regelmaat**, **Respect**, **Reflectie**, **Ruimte** en **Resultaat**. Deze kernwaarden zijn het uitgangspunt voor het denken en handelen binnen de gastouderopvang.

Rust/Reinheid en Regelmaat

Rust, reinheid en regelmaat vormen een belangrijke basis voor de emotionele veiligheid van kinderen. Een vaste gastouder, de dagindeling, vaste rituelen, hygiëne en veiligheid, deze zekerheid geeft vertrouwen.

Respect

Het begrip respect vormt de basis voor een aantal waarden en normen die leidend zijn. Respect voor elkaar, ondanks de verschillen. Ieder mens is gelijkwaardig; hij of zij waardeert de ander om diens eigenheid. Wederzijds respect, en dus acceptatie, is de basis voor betrokkenheid en een open communicatie waarin mensen, groot en klein, in gesprek zijn én blijven met elkaar. Respect voor de natuur is een belangrijke norm in onze mooie Achterhoek.

Reflectie

Een heldere blik naar jezelf en naar de ander, het nadenken over én het creëren van openheid om elkaars handelen aan de orde te stellen. Vanuit wederzijds respect kunnen mensen naar elkaar luisteren. Door zich te uiten en in gesprek te blijven met de ander, worden zaken helder en ontstaat er een transparante relatie waarin er ruimte is voor een ieder om te groeien.

Ruimte

Ieder mens heeft ruimte nodig; ruimte om te leven en te werken maar ook ruimte om jezelf te zijn en te groeien. Een kind heeft een veilige ruimte nodig om de wereld te ontdekken. Daar waar hij of zij zich prettig voelt en zich kan ontwikkelen. Naast ruimte krijgen is ruimte geven én nemen net zo belangrijk. Pas als je kunt zijn wie je bent, vanuit respect en reflectie naar de ander, maak je de juiste keuzes en is er sprake van (h)echte samenwerking.

Resultaat

De opvang in een gastgezin is voor ouders en kinderen het meest merkbare resultaat van onze visie, onze uitgangspunten. Het welbevinden en tevredenheid voor alle betrokken partijen is de basis van succes.

Resultaat is de laatste schakel aan de ketting; maar daarmee ook direct het begin van dit continu proces. Waarin respect hebben voor elkaar, kunnen reflecteren in openheid en ruimte krijgen én geven om te groeien, onlosmakelijk zijn verbonden. Met als garantie het best mogelijke resultaat.

De opvoeder zal handelen uitgaande van de visie van Gastouderbureau Gemoede®lijk. Het kind een Rustige omgeving bieden waarin het zich in eigen tempo kan ontwikkelen, hygiënisch en veilig (Reinheid) en met een duidelijk dagritme en vast rituelen (Regelmaat).

Het kind Ruimte geven (prikkel, stimuleren) om zich vrij te kunnen ontwikkelen en ruimte begrenzen (grenzen geven, sturen) als dat nodig is voor de ontwikkeling van het kind.

Respectvol omgaan met het kind: het kind mag zijn wie hij is, met zijn karakter en aanleg en het kind respectvol leren omgaan met zijn omgeving, zich leren aanpassen aan de normen en waarden die gelden in de maatschappij. Het kind leren op te komen voor zichzelf en leren rekening te houden met medemens en omgeving.

Het kind laten ervaren wat de gevolgen van zijn gedrag zijn, het kind leren zijn eigen handelen bij te stellen. De opvoeder is kritisch naar de gevolgen van zijn handelen op het kind en stelt het zo nodig bij (Reflectie).

Het kind zelfstandig keuzes laten maken op de gebieden die het aankan en helpen keuzes te maken op de gebieden die het nog niet aankan (Resultaat).

2.2. Pedagogisch doel

Het algemeen pedagogisch doel van gastouderbureau Gemoede®lijk is het kind een veilige, vertrouwde opvangsituatie bieden (fysieke en sociale veiligheid), waarin het zijn persoonlijke aanleg, zijn zelfvertrouwen en zelfstandigheid kan ontwikkelen en inzicht krijgt in zijn eigen handelen (persoonlijke competentie), waarin het leert omgaan met anderen (sociale competentie) en leert wat de normen en waarden zijn van de maatschappij waarin het leeft (culturele waarden en normen) om hiermee te groeien naar een evenwichtige volwassene.

2.3. Pedagogisch beleid

Het pedagogisch beleid van Gastouderbureau Gemoede(r)lijk is gericht op het halen van bovengenoemde opvoedingsdoel(en). Daarvoor wordt de gastouder zorgvuldig geselecteerd en wordt de opvangomgeving beoordeeld. Bij de bemiddeling wordt ook rekening gehouden met het bieden van verantwoorde opvang in relatie tot de leeftijd van de kinderen. Tevens zijn er procedures opgesteld als handvat voor eenduidig en consistent handelen. Tenslotte wordt in de begeleiding van de gastouder (o.m. de huisbezoeken) het handelen van de gastouder besproken, daarbij staat het welbevinden van het kind tijdens de opvang centraal.

2.3.1. Selectie gastouders

Zorgvuldige selectie van de gastouder is voorwaarde voor een goede opvangsituatie. Er zijn een aantal aspecten waaraan de gastouder minimaal moet voldoen:

Selectiecriteria

Gastouderbureau Gemoede(r)lijk selecteert de gastouders aan de hand van vastgestelde (wettelijke) criteria zodat de gastouders passen binnen de visie van de organisatie. Vervolgens worden zij hier jaarlijks op getoetst.

De gastouder is minimaal 18 jaar, spreekt tijdens het werk de Nederlandse taal, is in goede lichamelijke en geestelijke gezondheid en regelmatig en gedurende minimaal een half jaar beschikbaar voor opvang.

De gastouder kan een Verklaring omtrent het Gedrag overleggen (bij opvang in het huis van de gastouder ook de huisgenoten van 18 jaar en ouder). De gastouder en eventuele huisgenoten boven de 18 jaar en structureel aanwezig staan gekoppeld in het Personenregister aan gastouderbureau Gemoederlijk

De gastouder is in het bezit van een MBO-diploma niveau 2 helpende zorg en welzijn, of een diploma gelijk gesteld hieraan. De gastouder is in het bezit van een geregistreerd certificaat Eerste Hulp aan kinderen.

De gastouder is op de hoogte van het pedagogisch beleidsplan en hanteert deze als leidraad bij de opvang van kinderen.

De gastouder is op de hoogte van, en handelt naar de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de wettelijke meldplicht.

De gastouder is bereid tot samenwerking met Gastouderbureau Gemoede(r)lijk, staat open voor begeleiding/ondersteuning en deel te nemen aan deskundigheid bevorderende activiteiten.

De gastouder beschikt over goede communicatieve vaardigheden, is in staat tot nadenken over eigen handelen en respecteert andere gewoontes, culturen en leefwijzen.

De gastouder staat niet ingeschreven op hetzelfde woonadres als de ouder

De gastouder is niet (tijdelijk) ontheven of ontzet uit het ouderlijk gezag en de kinderen van de gastouder zijn niet (voorlopig) onder toezicht gesteld.

Daarnaast wordt er tijdens het intakegesprek gelet op flexibiliteit, open instelling, organisatietalent, gezondheid, verantwoordelijkheidsgevoel en de motivatie van de gastouder en haar gezin.

Opvangomgeving

De opvangomgeving moet, kindvriendelijk zijn en mogelijkheden geven voor de ontwikkeling van het kind. Kindvriendelijk betekent o.a. dat de omgeving veilig en schoon is, zodat kinderen hun omgeving zelfstandig kunnen en mogen onderzoeken en dat er voldoende plaats is om te spelen, vrijuit te bewegen en er goede slaapruiimte is. Voor kinderen tot de leeftijd van 1,5 jaar is er een aparte slaapruiimte aanwezig, afgestemd op het aantal

kinderen. Voldoende speelruimte is afhankelijk van de leeftijd van het kind, en betekent ruimte om te bewegen: kruipen, rond te rijden op een loopauto, te rennen, te springen, te dansen. Maar ook ruimte om rustig te spelen met bouw materiaal, te tekenen, knippen, plakken, met fantasiespel bezig te zijn. De opvanglocatie is te allen tijden rookvrij en er zijn voldoende en goed functionerende rookmelders aanwezig. De buitenruimte is afsluitbaar en een vijver of zwembad is afgesloten. Eventueel aanwezige huisdieren kunnen worden afgezonderd van de kinderen.

Leeftijdsbeleid

Een gastouder mag wettelijk maximaal zes kinderen tegelijkertijd opvangen in de leeftijd van nul tot 13 jaar inclusief eigen kinderen tot 10 jaar. Indien de gastouder enkel kinderen opvangt in de leeftijd tot vier jaar, dan mag zij maximaal vijf kinderen tegelijkertijd opvangen inclusief eigen kinderen tot vier jaar. Van de vijf kinderen tot vier jaar mogen er maximaal vier kinderen van nul en één jaar aanwezig zijn, waarvan maximaal twee kinderen van nul jaar. Dit is inclusief de eigen kinderen van de gastouder in die leeftijd. Vriendjes tot tien jaar die tijdens de opvang aanwezig zijn, tellen ook mee.

De gastouder heeft een achterwacht geregeld die tijdens opvangtijden telefonisch bereikbaar is en bij calamiteiten binnen 15 minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie.

Veiligheid

De opvangomgeving wordt beoordeeld op risico's die het kind loopt tijdens de opvang. Dit gebeurt aan de hand van de Risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid die jaarlijks door de consulent in iedere opvanglocatie uitgevoerd wordt. De risico's hangen samen met de leeftijd van het kind. Samen met de consulent formuleert de gastouder eventuele actiepunten en/of (gedrags)afspraken om de risico's te verkleinen. Dit wordt besproken met de ouder. De gastouder rapporteert aan het gastouderbureau welke ongevallen er tijdens de opvang hebben plaatsgevonden en onder welke omstandigheden. Een ongeval is een gebeurtenis waarbij de hulp van huisarts, tandarts of het ziekenhuis wordt ingeroepen. Hiermee krijgt de organisatie een totaal inzicht over de hoeveelheid, aard en ernst van ongevallen binnen de gastouderopvang.

2.3.2 Scholingsbeleid gastouder

Scholing, leren, ontwikkelen en ervaren in de breedte, dat is wat wij belangrijk vinden. Ervarend leren geven wij op meerdere manieren vorm.

Wij houden de gastouder regelmatig op de hoogte over scholingsmogelijkheden. Wij hebben wij een abonnement op de KNGO, de branche voor gastouderopvang.

De gastouder kan scholen op maat, en de module kiezen die voor haar interessant is.

Daarnaast is er een verplichte scholing die bestaat uit de EHBO en de update van de meldcode.

Intervisie: van elkaar leren, met elkaar delen, praten over je werk met andere deskundigen. Die mogelijkheid bieden wij aan middels het *Theekransje*.

Thema activiteiten:

Bewegen met kinderen, Hoe werk ik Mindful met kinderen, Kinderen en honden, creatief werken met kinderen vanuit een Kunstdagboek.

Deze thema's zijn de afgelopen 2 jaar behandeld.

En natuurlijk regelmatig afspreken in de speeltuin en picknicken bij de jonge geitjes, een kerstborrel zijn leuke activiteiten waar gastouders en kinderen elkaar kunnen ontmoeten.

2.3.3. Procedures

Met behulp van procedures wordt het zorgvuldig en unaniem handelen van gastouders in moeilijke situaties bevorderd. Hiermee wordt het welzijn van het kind zo goed mogelijk bewaakt. Bijvoorbeeld de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, de procedure medisch handelen, de procedure veilig slapen en de procedure calamiteiten. De procedure "werken met een vrijwilliger" geeft de gastouder meer flexibiliteit in het werken met verschillende leeftijdscategorieën.

De Oudercommissie komt ten minste drie keer per jaar bijeen.

2.3.4. Begeleiding ouder

De ouder wordt regelmatig benaderd door de consulent om het verloop van de opvang en de dienstverlening te bespreken. De consulent beoordeelt zelf welke evaluatieve momenten en middelen noodzakelijk zijn. Daartoe zijn er verschillende evaluatie-instrumenten beschikbaar. In ieder geval is er minimaal één maal per jaar een evaluatie van de opvang.

2.3.5. Begeleiding gastouder

De gastouder wordt begeleid door de consulent. Daarvoor zijn er verschillende contactmomenten. Jaarlijks brengt de consulent minimaal twee maal een bezoek aan de gastouder, voor evaluatie van de opvang en een voortgangsgesprek met de gastouder. De gastouder neemt kennis van de visie, het algemeen pedagogisch doel en de vier opvoedingsdoelen. De consulent begeleidt de gastouder daarbij in haar pedagogisch handelen. Tijdens de individuele contacten en groepscontacten wordt uitgegaan van de visie van Gastouderbureau Gemoede(r)lijk. Met de gastouder wordt het eigen handelen besproken en gekeken naar het welbevinden van de kinderen.

3. Pedagogisch handelen van de gastouder

De gastouder werkt toe naar het bereiken van het opvoedingsdoel. Daarbij zal de gastouder uitgaan van de visie van Gastouderbureau Gemoede(r)lijk en zal met respect, ruimte en reflectie handelen om tot een goede opvoedingssituatie voor het kind te komen. De gastouder doet dit door pedagogisch te handelen.

Er wordt uitgegaan van de vier basisdoelen uit de Wet Kinderopvang. Via verschillende invalshoeken kan er gewerkt worden aan het bereiken van die doelen: door de manier waarop met het kind wordt omgegaan, door de manier waarop de gastouder de interactie tussen de kinderen onderling begeleidt en door de manier waarop de gastouder de opvangomgeving voor het kind inricht, waarbij ook aandacht besteed wordt aan de manier waarop spel, speelgoed en activiteiten worden aangeboden.

3.1. Emotionele veiligheid

Het is belangrijk dat het kind zich veilig voelt bij de gastouder, dat het zich ‘thuis’ voelt. Daarvoor zal het vertrouwen moeten hebben in de gastouder en moet de omgeving waarin het kind zich bevindt veilig zijn. Pas dan kan het kind komen tot het ontwikkelen van zijn persoonlijke en sociale mogelijkheden.

De gastouder zorgt in het contact met het kind voor het vervullen van basisbehoeften van het kind; eten, drinken, slapen en verzorgen. Zij neemt de tijd om het kind te leren kennen en laat het voelen dat het welkom is. Ook communiceert de gastouder duidelijk, biedt structuur aan het kind en zorgt voor continuïteit.

Het speelgoed past bij de leeftijd, is vertrouwd, veilig en gemakkelijk toegankelijk voor het kind. Bij de activiteiten besteedt de gastouder aandacht aan rituelen. Er wordt ook aandacht besteed aan een goede sfeer in huis en tussen de kinderen onderling.

3.2. Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het is belangrijk dat een kind zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen, met zijn gaven en beperkingen. Dan wordt het kind die persoon die hem uniek maakt. Met zelfvertrouwen en veerkracht om zich aan te passen in veranderende situaties. De gastouder begeleidt het kind in zijn ontwikkeling met respect en ruimte voor de eigenheid van het kind.

De totale ontwikkeling van een kind kan worden bekeken vanuit een aantal gebieden: lichamelijk, verstandelijk, emotioneel en sociaal. Op al deze gebieden moet een kind zich ontwikkelen en liefst zo evenwichtig mogelijk. Dat wil niet zeggen dat een kind steeds op elk gebied even sterk bezig is met zijn ontwikkeling. De gastouder houdt de evenwichtige ontwikkeling in de gaten en stimuleert waar nodig. Zij bevordert daarbij het positieve zelfbeeld van het kind en zijn zelfstandigheid.

De opvangomgeving richt de gastouder zo in dat het kind zich thuis voelt en de weg weet waardoor het vrijuit kan spelen. Er is voldoende speelgoed met een uitdaging voor het kind. De gastouder bewaakt dat het kind de juiste hoeveelheid prikkels krijgt. Ook begeleidt zij de ontwikkeling van de emoties van het kind door de ruimte te geven deze te uiten en door het kind te helpen er controle over te krijgen.

3.3 Het ontwikkelen van sociale competenties

Het is het belangrijk dat een kind vaardigheden leert om zichzelf staande te houden, met anderen op een respectvolle wijze leert omgaan en rekening leert houden met anderen.

Bij de gastouder zijn er dikwijls andere kinderen tijdens de opvanguren aanwezig, waarmee het kind verschillende relaties kan aangaan. Het kan goed klikken maar dan toch is ruzie niet uitgesloten. De rol van de gastouder is voorwaarden scheppen om kinderen op een goede manier met elkaar te laten omgaan. Er zijn omgangsregels en grenzen waarmee kinderen rekening moeten houden. Delen, wachten op elkaar, maar ook opkomen voor jezelf en ervaren hoe je problemen kunt oplossen, horen bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden. De gastouder heeft hierin een begeleidende rol. Ook kinderen de gelegenheid geven om naast of met elkaar te spelen, elkaar te stimuleren en elkaars gedrag te corrigeren.

3.4. Het overbrengen van waarden en normen

Het is belangrijk dat het kind waarden en normen die in de maatschappij gelden leert kennen en vervolgens leert hoe er mee om te gaan zodat het kind zich goed weet te redden in een samenleving die zich kenmerkt door verschillende culturen. Bekendheid met andere normen en waarden voorkomt verrassingen en bevordert begrip. Er zullen verschillen zijn in de normen en waarden van de gastouder en de ouder en tussen de normen en waarden van de ouders onderling. De kinderen komen hiermee in aanraking tijdens de opvang.

De manier waarop de gastouder hiermee omgaat, zal een voorbeeld zijn voor het kind. Respect voor de verschillen, ruimte om het erover te hebben en de verschillen bespreekbaar maken met andere kinderen en met de ouders. De gastouder zal haar regels, waarden en normen vaststellen en uitleggen aan de kinderen en ouders. Daarbij kan de gastouder ook waarden en normen van andere kinderen integreren. Want waarden en normen zijn niet statisch: discussies en suggesties kunnen ook gastouders op andere gedachten brengen.

3.5. Het begeleiden van een gezonde seksuele ontwikkeling.

Wellicht is het zorgdragen voor een gezonde seksuele ontwikkeling bij een kind wel het 5^e opvoedingsdoel.

Uitgangspunt binnen ons gastouderbureau is dat kinderen de ruimte krijgen om zich op alle gebieden te ontwikkelen, dus ook op het terrein van de seksuele ontwikkeling. Wij bieden daarom de ruimte aan kinderen om in hun eigen tempo, zodra ze eraan toe zijn, hun eigen seksualiteit te ontdekken. Dit betekent dat we vragen waar kinderen mee komen, dan ook niet uit de weg gaan. Een peuter die bijvoorbeeld vraagt hoe een baby uit de buik komt krijgt van de gastouder een antwoord, uiteraard aangepast aan de leeftijd van het kind. Kinderen die in het toilet bij elkaar benoemen hoe lichaamsdelen heten, laten we hun gang gaan zolang het respectvol gebeurt. Het onderwerp verliefdheid en vriendschappen krijgt binnen de gastouderopvang de ruimte die het nodig heeft. Het zijn situaties die elke dag zouden kunnen voorkomen omdat kinderen nieuwsgierig en leergierig zijn, maar ook speels. Juist in een vertrouwde, veilige omgeving zoals bij de gastouder thuis, zullen zij vragen stellen of willen vertellen wat hen bezig houdt. Net zoals bij alle andere ontwikkelingsgebieden zien wij het als onze taak om gastouders te helpen om kinderen hierin op een respectvolle manier te begeleiden. Met als achterliggend idee een positief beeld over seksualiteit bij kinderen te ontwikkelen. Want de seksuele ontwikkeling valt niet los te koppelen van alle andere ontwikkelingsgebieden.

Om onze gastouders te begeleiden in de seksuele ontwikkeling van kinderen, werken wij met het **Vlaggensysteem**.

Seksueel gedrag van kinderen wordt over het algemeen geaccepteerd binnen bepaalde grenzen. Die grenzen zijn mede afhankelijk van eigen waarden en normen. Met de gastouders kijken wij tijdens huisbezoeken en informatie avonden naar deze 'eigen' normen.

In het Vlaggensysteem worden grenzen erg helder gemaakt om te bepalen of er sprake is van seksueel_grensoverschrijdend gedrag. Uitgangspunten: Kinderen doen elkaar geen pijn, een kind doet niets wat een ander niet wil, er wordt geen macht uitgeoefend en het gedrag past bij de leeftijd van het kind.

3.6. De samenwerking met de ouder

Een goede samenwerking tussen ouder en gastouder is belangrijk voor een duidelijke opvoeding van het kind. Vooral in de begintijd is het prettig als er zorgvuldig met de ouder besproken wordt wat de gewoonten van het kind zijn. Als daar rekening mee gehouden wordt, komt het kind niet zo snel voor verrassingen te staan.

Verder is het altijd belangrijk dat bekend is wat het kind heeft meegemaakt voordat het overgedragen wordt aan de andere verzorger. Dus dat de gastouder weet dat het kind bijvoorbeeld thuis slecht geslapen heeft, waardoor het moe kan zijn. Een goede overdracht van het kind naar de volgende verzorger blijft belangrijk en kan gedaan worden door in een schriftje gebeurtenissen op te schrijven en/of mondeling tijdens brengen en halen. Daarnaast kunnen gastouder en ouder een vast tijdstip afspreken waarop de opvang rustig wordt doorgesproken, bijvoorbeeld één maal per maand.

Door goed op de hoogte te zijn van de leefomstandigheden van het kind thuis kan er beter begrip zijn voor het gedrag van het kind. Mogelijke verschillen in waarden/normen en

opvoeding zullen de ouders met elkaar moeten bespreken en afspraken maken over wat het kind wel en niet mag. Ook bij oudere kinderen is het van belang om te weten wat zij wel en niet zelfstandig mogen en/of gewend zijn.

De gastouder is nauw betrokken bij het gezinsleven van de ouder en andersom.

De ouder komt bij het halen en brengen in de privé-omgeving van de gastouder en vindt de opvang plaats in het huis van de ouder, dan is het de gastouder die in de privé-omgeving van de ouder komt. Respect voor elkaars privacy is dan ook belangrijk.

Zorgen voor continuïteit in de opvang is belangrijk. Ook als er van de kant van de ouder tijdelijk geen of minder opvang nodig is. Bijvoorbeeld dat een kind bij zwangerschapsverlof van de ouder nog wel naar de gastouder gaat, zodat het niet vervreemd en de prettige situatie van de opvang niet ontnomen wordt. Er kunnen vriendjes zijn gemaakt, de gastouder biedt het kind andere dingen, en dat mist het kind dan.

Bij continuïteit zal de ontwikkeling die het kind doormaakt tijdens de opvang doorgang kunnen vinden. Het samenspel, het andere speelgoed, de andere gewoonten, met dit alles leert het kind en ontwikkelt het zijn mogelijkheden.

3.7. Welbevinden van de kinderen

Gastouders besteden aandacht aan het welbevinden van het kind om te weten of het kind zich goed ontwikkelt tijdens de opvang. Welbevinden blijkt uit het gedrag van het kind: hoe reageert het kind op volwassenen, op andere kinderen, hoe speelt het, hoe beweegt het zich in de ruimte, hoe slaapt, eet en drinkt het, hoe uit het zijn emoties. Gaat het goed met het kind, dan heeft de gastouder een goed pedagogisch klimaat voor het kind geschapen. Als het niet goed gaat kan de gastouder met het pedagogisch handelen sturen en bijschaven.

Een onderdeel van het pedagogisch beleid is het kijken naar kinderen. In een aparte observatielijst staan een aantal kenmerken uitgewerkt die te maken hebben met het welbevinden van het kind.

Door het kind te observeren kan de gastouder een beeld krijgen van deze kenmerken en dus van het welbevinden van het kind.

De resultaten worden besproken met de ouder en met de consultant. Zo wordt geëvalueerd hoe het met het kind gaat tijdens de opvang en hoe de gastouder met het kind omgaat, ofwel hoe het pedagogisch handelen van de gastouder met het kind is.

4. Het pedagogisch werkplan van de gastouder

4.1. Doel van het pedagogisch werkplan

In het Pedagogisch Werkplan Gastouder beschrijft de gastouder hoe er met het kind wordt omgegaan en welke doelen er worden nagestreefd. De gastouder gaat hierdoor meer bewust om met de opvang van het kind en daarmee met het pedagogische doel van Gastouderbureau Gemoede(r)lijk. De gastouder geeft de ouder hiermee inzicht in het opvoedkundig aanbod.

4.2. Inhoud van het plan

Het pedagogisch plan is gebaseerd op het algemeen pedagogisch doel van de organisatie en is uitgewerkt in 7 hoofdstukken: de eerste vier gaan over de 4 opvoedingsdoelen, en de seksuele ontwikkeling. hoofdstuk 6 gaat over de samenwerking met de ouders en over het

welbevinden van het kind. In het plan staan uitgebreide richtlijnen hoe de gastouder pedagogisch handelt en hoe dat handelen kan bijdragen aan het opvoedingsdoel. In hoofdstuk 7 heeft de gastouder de ruimte om haar eigen huisregels te beschrijven.

4.3. Werken met het plan

De gastouder krijgt dus een uitgebreid handvat om een eigen pedagogisch werkplan in te vullen en daarmee haar pedagogisch werken vorm te geven.

Elk jaar wordt er door de organisatie aandacht gegeven aan de thema's van dit pedagogisch werkplan, waardoor de gastouder meer informatie en deskundigheid krijgt.

De consulent begeleidt de gastouder naar aanleiding van de inhoud van het werkplan. Dat gebeurt onder andere tijdens de huisbezoeken. Dan wordt gekeken wat de gastouder heeft beschreven, hoe het in de praktijk tot uiting komt en waar eventueel knelpunten liggen.

Dit is een voortdurend proces in al de begeleidingsgesprekken. Het pedagogisch werkplan is geen statisch geheel. Door de ervaring en ontwikkeling van de gastouder zal daar een groei en verandering in kunnen plaatsvinden.

